

Handläggare
Karin Lindgren Gardby
08-508 266 26

Till
Exploateringsnämnden
2022-06-09

Överenskommelse om exploatering med upplåtelse av servitut för järnvägstrafik och järnvägsbro inom fastigheterna Norrmalm 4:41 och 4:62 på Norrmalm och Riddarholmen 1:31 på Riddarholmen med Staten genom Trafikverket

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden godkänner överenskommelse om exploatering med servitutsupplåtelse inom fastigheterna Norrmalm 4:41, 4:62 och Riddarholmen 1:31 med Staten genom Trafikverket.

Johan Castwall
Förvaltningschef

Sara Lundén
Avdelningschef

Kajsa Ek
Enhetschef

Exploateringskontoret
Projektutveckling Västerort,
Innerstaden och Stora projekt

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 266 26
Växel 08-508 276 00
karin.lindgren.gardby@stockholm.se
exploateringskontoret.expl@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Sammanfattning

Den temporära breddning av järnvägsbron söder om Centralstationen som Trafikverket byggde 2006 föreslås bli kvar och permanentas. Detaljplanearbete pågår med syfte att bekräfta användningen på platsen.

Servitut för det permanenta markanspråket för järnvägsändamål tecknas. Trafikverket ska utföra och bekosta kompletterande arbeten på platsen för att få miljön och området kring bron mindre otrivsamt jämfört med dagens situation. Gång- och cykelbrons anslutning ska byggas om.

Den totala investeringsutgiften för projektet för stadens del bedöms inte bli högre än att beslut om investeringen kan fattas på delegation inom kontoret, det vill säga lägre än 10 miljoner kronor.

Bakgrund till överenskommelsen

Staden och Staten genom Trafikverket (dåvarande Banverket) träffade 2003 avtal om en tillfällig breddning åt väster av spårområdet söder om Centralstationen inom stadens fastigheter Norrmalm 4:41, 4:62 och Riddarholmen 1:31 inom stadsdelarna Norrmalm och Riddarholmen. Projektet innebar att Trafikverket inom Stadens mark tilläts bredda infarten söderifrån till Stockholms central genom uppförande av en ny temporär bro för att tillfälligt stärka tågkapaciteten på sträckan i väntan på att Citybanan skulle bli klar. För att ge utrymme för breddningen av järnvägsbron fick även befintlig bro för gång- och cykelväg byggas om. Trafikverket ombesörjde all byggnation. Den temporära bron skulle ägas av Trafikverket och gång- och cykelbron skulle ägas av staden.

Efter att Citybanan togs i bruk 2017 skulle Trafikverket enligt avtalet avlägsna de temporära broarna och återställa anläggningarna. När Citybanan var klar bedömde Trafikverket att det fortfarande fanns ett permanent behov av de spår och broar som tillfälligt byggts på stadens mark.

I och med att breddningen av järnvägsbron föreslås vara kvar och permanentas innebär detta bland annat att under-bron-miljön behöver förbättras. Likaså behöver anslutningen av gång- och cykelväg byggas om. Detaljplanens genomförandetid är fem år.

Ungefärligt detaljplaneområdet markerat med rött

Tidigare beslut

Markanvisning till Staten genom Trafikverket skedde 2021-04-29.

Stadsbyggnadsnämnden har godkänt en start-pm för detaljplaneläggning 2018-06-13.

Överenskommelse om exploatering

Detaljplanearbete pågår för att bekräfta användningen av den breddade järnvägsanläggningen samt den justerade gång- och cykelbron som kommer att permanentas på platsen. Med anledning av detta har en överenskommelse om exploatering upprättats mellan staden och Trafikverket samt förslag till servitut.

Trafikverket föreslås få servitut för de breddade delarna av järnvägsanläggningen. Servitutet kommer vara för järnvägstrafik respektive järnvägsbro belastande Normalm 4:41, 4:62 och Riddarholmen 1:31. Allt till förmån för Trafikverkets fastighet Normalm 5:1. Trafikverket kommer betala en ersättning till staden om 937 500 kronor för detta permanenta markanspråk.

I samband med detaljplanen har ett gestaltningsprogram och teknisk utredning tagits fram. Detta för att beskriva de åtgärder som ska genomföras för att förbättra miljön kring den breddade järnvägsbron som nu permanentas. Särskilt under-bron-miljön ska bli bättre. I överenskommelse om exploatering förbinder sig Trafikverket utföra och bekosta sådana kompletterande anläggningsarbeten. Arbetena är i huvudsak följande. Inkludnad av undertak under bro för att skapa en enhetligare gestaltning av miljön under bron. Bullerskyddslösningen ska bli bättre. Avvattning från järnvägsanläggningen ska åtgärdas. Gång- och cykelbanans anslutning vid bron föreslås byggas om vid Klara Mälarstrand. Därtill ska ny och enhetligare belysning ordnas. Anläggningsåtgärderna förbinder sig Trafikverket att ordna under fem år från det detaljplanen vinner laga kraft. Belysningsarbetena utförs dock av Trafikkontoret som debiterar Trafikverket.

Översiktskarta över område där arbeten kan komma att utföras

Expertrådet kommer att behandla ärendet 2022-06-02.

Ekonomiska konsekvenser för staden

Stadens utgifter i projektet, som i huvudsak är den tid som nedläggs, bedöms understiga 10 miljoner kronor varför genomförandebeslut bedöms kunna fattas på delegation inom kontoret.

Trafikverket ska betala 937 500 kronor för servitutsupplåtelse.

Inga större utgifter för kommunala anläggningar väntas uppstå eftersom all infrastruktur finns i området. De framtida driftkostnaderna för staden påverkas marginellt.

Trafikverket ska stå för detaljplanekostnader, anläggningskostnader och övriga kostnader som hör till

byggnationen. Trafikverket ska stå för den tid som exploateringskontoret och trafikkontoret lägger ned i projektet. För arbete med belysning inom området som Trafikkontoret utför debiteras Trafikverket av Trafikkontoret.

Kontoret bedömer att denna permanentning av den redan breddade järnvägsbron inte har någon påverkan på stadens ekonomi.

Hur projektet uppfyller stadens mål

Exploateringskontoret har bedömt projektet utifrån stadens vision, mål i stadens budget, översiktsplanen och övriga styrdokument.

Projektet stämmer överens med att använda centrala stadens attraktionskraft och att tillvarata långsiktig stadsutvecklingspotential. Att ha en stärkt tågtrafik till Centralstationen är bra för staden, regionen och hela övriga landet.

Miljö

Inom arbetet med detaljplanen bedömer stadsbyggnadskontoret att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses 6 kap. miljöbalken. Planförslaget överensstämmer med gällande översiktsplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar.

Påverkan på barn

Projektet bedöms inte ha någon negativ påverkan på barn.

Jämställdhet

De kompletterande anläggningsåtgärderna som utförs runt och under bron kommer leda till en mer trivsamt miljö. Området föreslås bli mer belyst och ljusare och förhoppningsvis upplevas som tryggare så att alla stadens invånare kan känna sig tryggare på platsen.

Genomförandefrågor

Tidplan

Den breddade järnvägsbron är sedan länge färdigställd. Trafikverket planerar sin byggstart för de kompletterande

anläggningsåtgärderna till år 2023 och avslutas inom fem år efter det detaljplanen vunnit laga kraft.

Risker och osäkerheter

Detaljplanen kan bli överklagad. De kompletterande anläggningsarbeten som Trafikverket ska genomföra är på en central plats i trång stadsmiljö vilket alltid medför en viss komplexitet.

Kontorets sammanfattande bedömning

Kontoret anser att det är bra för hela Sveriges järnvägstrafik att den breddade järnvägsbron får vara kvar då den har stor betydelse för järnvägstrafikens kapacitet. Det är nödvändigt att miljön kring bron förbättras då järnvägsbrons breddning nu permanentas.

Slut

Bilagor

1. Överenskommelse om exploatering